

Neraugoties uz pandēmijas situācijas radītajiem nepieredzētajiem ierobežojumiem, Eiropas Savienības Tiesa 2020. gadā ir nodrošinājusi augstu darbības līmeni

Eiropas Savienības Tiesai 2020. gadā ir izdevies saglabāt augstu darbības līmeni kontekstā, ko raksturoja darbs mājās un pārvietošanās ierobežojumi, kuru dēļ laikā no 2020. gada 16. marta līdz 25. maijam nebija iespējams noturēt tiesas sēdes. Kopš šī pēdējā minētā datuma un ievērojot stingrus sanitāros pasākumus, tiesas sēžu zāles tomēr vēra savas durvis lietas dalībnieku pārstāvjiem un sabiedrībai – pareizas tiesvedības interesēs un atbilstoši tiesas sēžu atklātības principam.

Šo dienestu darbības turpinātība bija iespējama, jo jau iepriekš bija izveidotas krīzes struktūras un plāni, tika ieviesti stingri veselības aizsardzības protokoli, laikus tika īstenota stratēģija personāla apgādei ar datortehnoloģijām tāldarbam un atbilstoši procesuālajiem noteikumiem tika pielāgoti darba nosacījumi. Kā uzsver Tiesas priekšsēdētājs *Koen Lenaerts*, “krīzes plāns(-i), kas ciešā sadarbībā ar iestādes birojiem un dienestiem ieviests(-i) kopš ierobežojumu sākuma, ir ļāvis(-uši) nodrošināt pēc iespējas normālu abu tiesu darbību un kalpošanas Eiropas tiesiskumam nepārtrauktību”.

It īpaši iestāde lietas dalībnieku pārstāvjiem (advokātiem un dalībvalstu iestāžu un valdību pārstāvjiem), kuri nevarēja ierasties Luksemburgā, nodrošināja iespēju tiesas sēdēs piedalīties attālināti. Šajā nolūkā iestāde izstrādāja īpašu videokonferenču sistēmu, kas nodrošina sinhrono tulkošanu no 24 oficiālajām valodām un uz tām. Izmantojot videokonferences, 2020. gadā tika rīkotas 40 tiesas sēdes Tiesā un 37 tiesas sēdes Vispārējā tiesā, kurās dažkārt pat četri lietas dalībnieki piedalījās attālināti. Šīs sistēmas izmantošana turpinās pandēmijas situācijā 2021. gada sākumā.

Visi šie pasākumi ļāva Tiesai un Vispārējai tiesai turpināt uzsāktās tiesvedības, pieņemt nolēmumus termiņos, kas ir pielīdzināmi ierastajiem termiņiem, nodrošināt visu Savienības oficiālo valodu redakcijas spriedumiem vai secinājumiem, kā arī to publicēšanu un izplatīšanu.

Tomēr lielākajā daļā dalībvalstu pieņemtie pārvietošanās ierobežojumi un pasākumi pandēmijas ierobežošanai nenovēršami ir zināmā mērā ietekmējuši saimniecisko darbību un dalībvalstu tiesu darbību, un rezultātā ir samazinājies iesniegto lietu skaits. Abās Savienības tiesās kopā tika **iesniegtas 1582 lietas**, un tas ir mazāk nekā iepriekšējā gada rekordskaits (1905) un drīzāk līdzinās 2018. gada (1683) un 2017. gada (1656) skaitļiem.

Līdzīga tendence vērojama attiecībā uz **pabeigtajām lietām**, kuru skaits bija **1540**, proti, samazinājums aptuveni par 11 % salīdzinājumā ar 2019. gadu (1739), un tas ir 2017. gadam (1594) pielīdzināms līmenis un pat augstāks skaits nekā 2016. gadā (1459). Lai to varētu pienācīgi novērtēt, šis rezultāts ir jāaplūko, ņemot vērā apstākli, ka abas tiesas 2020. gadā nevarēja rīkot tiesas sēdes vairāk nekā divus mēnešus.

Visbeidzot **tiesvedību ilgums** abās tiesās 2020. gadā ir vēsturiski viszemākais, vidēji **15,4 mēneši**, un tas liecina, ka joprojām tiek īstenots mērķis uzlabot tiesvedību pārvaldības efektivitāti.

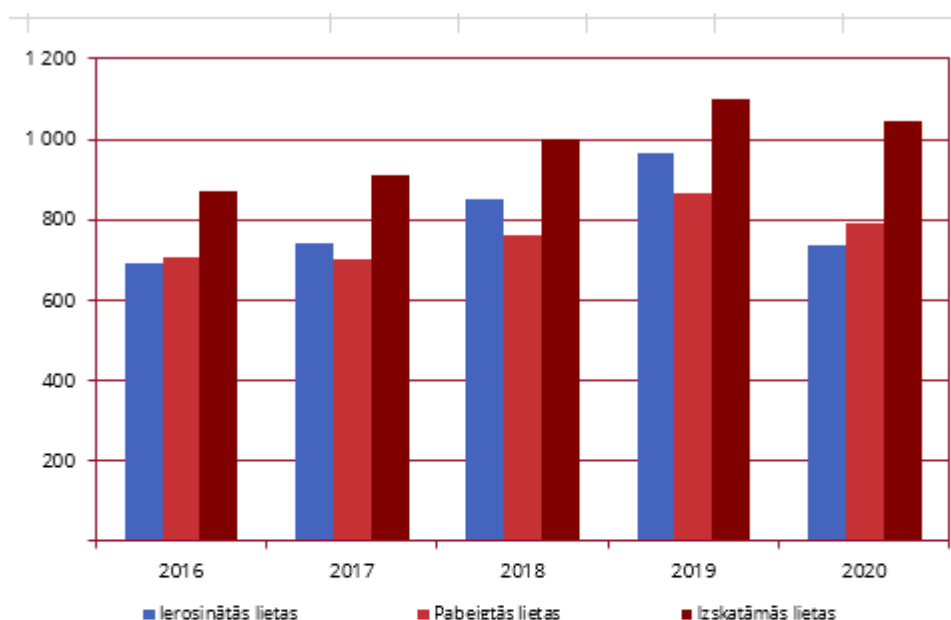
Tiesa

No iesniegto lietu (735) aspekta raugoties, tāpat kā iepriekšējos divos gados, visbūtiskākā daļa no Tiesā ierosinātajām jaunajām lietām ir lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu, jo to kopumā ir 556 (salīdzinājumā ar 641 lietu 2019. gadā). Vācija joprojām ir ražīgākā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzēja (139 lietas), apsteidzot Austriju (50), Itāliju (44) un Poliju (41). 2020. gadā iesniegtā 131 apelācijas sūdzība ir otrā lielākā iesniegto lietu daļa, taču to skaits ir ievērojami samazinājies (266 apelācijas sūdzības 2019. gadā).

No pabeigto lietu aspekta raugoties, skaits 792 ir ārkārtīgi liels, kaut arī tas ir mazāks par 2019. gada rekordskaitli (865), jo, par spīti pandēmijas situācijas radītajiem ierobežojumiem, tas ir ievērojami lielāks nekā 2018. gadā (760) un 2017. gadā (699).

Samazinājies arī izskatīšanā esošo lietu skaits – 1045 lietas 2020. gada beigās salīdzinājumā ar 1102 lietām 2019. gada beigās.

Tiesa ir spējusi izpildīt savu apņemšanos procesuālo termiņu ziņā, kas, neraugoties uz ļoti nelielām augšupejošām tendencēm attiecībā uz noteiktiem prasību veidiem (15,8 mēneši prejudiciālā nolēmuma tiesvedībai salīdzinājumā ar 15,5 mēnešiem 2019. gadā), kopumā saglabājas 2019. gadā sasniegto rādītāju līmenī.

	2016	2017	2018	2019	2020
Ierosinātās lietas	692	739	849	966	735
Pabeigtās lietas	704	699	760	865	792
Izskatāmās lietas	872	912	1001	1102	1045

Vispārējā tiesa

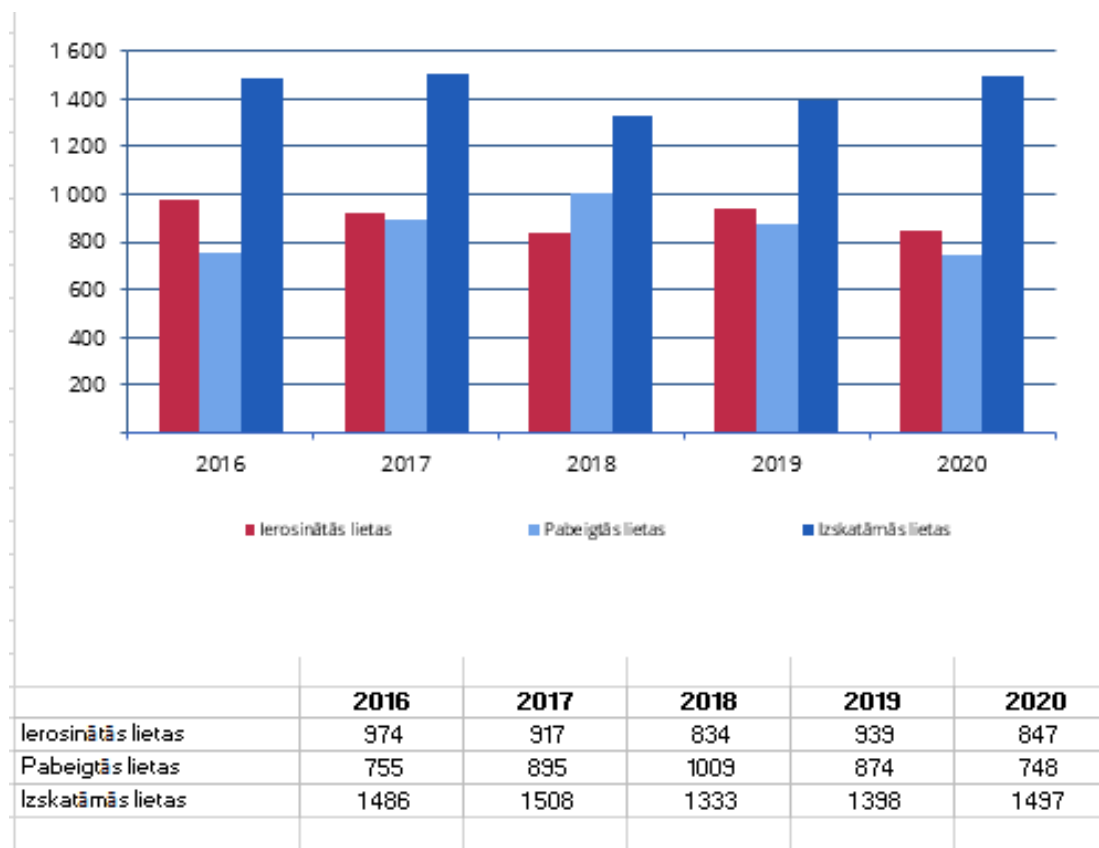
Vispārējā tiesā iesniegto lietu skaits ir sarucis no 939 lietām 2019. gadā līdz 847 lietām 2020. gadā. Ar intelektuālā īpašuma tiesībām saistīto lietu skaits joprojām ir vislielākais (282), un atlikušajā daļā lielākais īpatsvars ir lietām par Civildienesta noteikumu piemērošanu (120), institucionālajām tiesībām (65) un valsts atbalstu (42).

No pabeigto lietu (748) aspekta raugoties, 237 lietas attiecas uz intelektuālo īpašumu, 127 lietas – uz institucionālajām tiesībām un 79 lietas – uz Eiropas civildienestu. Jāatzīmē, ka piecu tiesnešu palātu izskatīto lietu skaits laikposmā no 2019. līdz 2020. gadam gandrīz ir divkārtšojies (59 salīdzinājumā ar 111), tas veicina kvalitatīvu justīciju un tiesas spriedumu lielāku autoritāti.

Vidējais tiesvedības ilgums turpināja samazināties, sasniedzot rekordīsu laiku – 15,4 mēnešus visām lietu kategorijām. Tādējādi Vispārējās tiesas nospraustais mērķis saīsināt lietu izskatīšanas termiņus ir sasniegts.

2020. gadā skatīto lietu skaits ir īpaši augsts – tas sasniedz 335 lietas (no tām 275 lietas laikposmā no 2020. gada maija līdz decembrim) salīdzinājumā ar 315 lietām 2019. gadā, lai gan tiesas sēdes vairākas nedēļas nenotika.

Kā uzsver Vispārējās tiesas priekšsēdētājs *Marc van der Woude*, Vispārējā tiesa “padziļināti un regulāri pārskatīja savas iekšējās darbības metodes, lai pielāgotos krīzes radītajām neskaidrībām” un jaunajiem ierobežojumiem, kas skar lietas dalībniekus.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127